

A X-a Întâlnire Mondială a Familiilor Roma 22-26 iunie 2022

***BELTRAME QUATTROCCHI: Familia, cale
spre sfințenie***

FAMILIA BELTRAME QUATTROCCHI, CELULĂ VIE GENERATOARE DE SFINȚENIE (Francesco Beltrame Quattrocchi)

Luigi și Maria Beltrame Quattrocchi, au trăit la Roma în secolul al XX-lea. Ei sunt primul cuplu beatificat în calitate de cuplu, și nu individual, din întreaga istorie a Bisericii Catolice, de către Papa Ioan Paul al II-lea, în catedrala Sfântul Petru, la 21 octombrie 2001.

Suntem rude din partea tatălui meu, dar apoi, ca adult, în 2009, am fost adoptat de ultima lor fiică, Enrichetta, astăzi venerabilă, care a intenționat astfel să dea un semn de continuitate, chiar și la nivel pământesc, operei celor doi fericiți, încercând să transmită oamenilor din zone și culturi diferite experiența bunicilor mei adoptivi și a celor patru copii ai lor.

Nu am avut ocazia să îl cunosc personal pe Luigi, pentru că s-a stins din viață în 1951, cu mai puțin de doi ani înainte de nașterea mea, dar pot afirma că am avut privilegiul și darul de a fi martor ocular al abordării vieții lui Luigi și a Mariei și a activității lor de-a lungul mai multor decenii, tocmai pentru că am avut ocazia să le observ direct. Simt astfel că este de datoria mea să deschid lumii acest dar (unul dintre multele primite) și să nu-l păstrez pentru mine, evitând orice intenție pedagogică sau didactică față de cei care mă ascultă.

Premisa - pentru mine de la sine înțeleasă, pentru mulți în schimb subiect de întrebări pe care încă le primesc, așa cum le-au primit copiii lui Louis și Maria după beatificarea lor în 2001 - este că vorbim de oameni normali care au format o familie absolut normală, capabilă zi de zi, cu consecvența constantă a cuvântului, al exemplului și a rugăciunii să îi ajute pe copiii lor să învețe să trăiască, să gândească, să procedeze, în bucuria de a se ști iubiți întotdeauna de Tatăl lor ceresc. Și de a ști că au posibilitatea, în virtutea Harului divin, de a-l iubi cu o inimă liberă, mai presus de orice eveniment, mai presus de orice pasiune, mai presus de orice obstacol.

Luigi și Maria au trăit venirea copiilor lor ca pe un multiplicator al legăturii lor de iubire deja intensă ca proaspăt căsătoriți la douăzeci de ani, pentru că erau uimiți de acei micuți care le erau încredințați ca un dar. Pentru ei, a fost un răspuns foarte clar la întrebarea tuturor despre ce este viața și, în consecință, care este cel mai bun mod de a o parcurge, străduindu-se să înțeleagă valoarea ei autentică.

Au parcurs astfel un secol de istorie alături de familia lor și au oferit, luminați de Isus, de la care și-au inspirat mereu comportamentul lor și celor patru copii ai lor, o îngrijire continuă, împărțită între

ei, dar mereu atentă și respectuoasă față de personalitățile individuale diferite și puternice ale membrilor celulei familiale, inclusiv ale bunicilor.

Celula familiei lor era structurată ca orice celulă vie, destinată replicării propriului material genetic ca expresie a impulsului vital pe care biologia îl observă, dar pe care nu-l poate explica până acum, dotată cu o membrană proprie care o identifică ca unicum, capabilă, pe de o parte, să o protejeze de infiltrarea agenților din mediul extern potențial nocivi pentru ea, iar pe de altă parte, să fie permeabilă într-un mod mai mult sau mai puțin selectiv în ceea ce privește stimulii pozitivi asupra ei și, mai ales, să transmită propriile mesaje către lumea exterioară: ca și ființa umană, care nu este făcută să trăiască singură.

O celulă vie, generatoare de mesaje și acțiuni, capabilă să asculte și să fie ascultată, elemente indispensabile pentru a permite dialogul cu ceilalți, în sens ecumenic, fără prejudecăți.

De aici și respectul lui Luigi și al Mariei pentru ospitalitatea pe care o practicau față de oricine le bătea la ușă, din orice motiv și la orice oră. Una dintre amintirile mele din copilărie este prezența în centrul mesei din sufrageria din casa lor din Roma, Via Depretis, unde locuiesc și acum, a unui telefon (cu fir!), astfel încât să fie mereu gata să ajute pe oricine avea nevoie, chiar și în timp ce mâncau, chiar și în prezența altor oaspeți.

Luigi și Maria au identificat îngrijirea continuă a unității familiale ca fiind obiectivul principal al gândirii și acțiunii lor zilnice, pentru a da rezultate concrete iubirii lor reciproce, născută intens și cald în tinerețe și alimentată treptat în timp prin alegerea lor. Datorită acestei viziuni strategice, au reușit să desfășoare acțiuni obișnuite într-un mod extraordinar, în vremuri uneori foarte complexe, cum ar fi cele două războaie mondiale, care i-au văzut, de asemenea, protagoniști activi, mai ales prin acțiunile copiilor lor. După armistițiul italian din 8 septembrie 1943, până la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, casa din Via Depretis a fost un refugiu sigur pentru câteva zeci de evrei persecutați politic și disidenți clandestini, care au fost găzduiți pe rând, îmbrăcați ca niște benedictini și dotați cu cărți de identitate autentice pentru a le permite accesul, în gara Termini din apropiere, controlată de forțele germane, la trenurile care se îndreptau spre siguranța din Regatul Sudului deja eliberat de Aliați. Celula familiei Beltrame Quattrocchi a acționat în mod hotărât și sinergetic pentru a asigura eficiența acestei operațiuni de mare risc: comandamentul germanic își avea de fapt sediul la Viminale, o clădire adiacentă casei din Via Depretis! Având în vedere faptul că toți erau oameni hotărâți și plini de energie din toate punctele de vedere, am considerat întotdeauna această operațiune ca fiind un act spontan de mare generozitate față de ceilalți, copil doar al voinței proprii familii. În schimb, a fost mult mai mult, în termeni de angajament și de expunere corespunzătoare la risc. În cursul anului 2012, am fost de fapt informat de către ofițeri ai poliției de stat italiene că aceasta a fost o operațiune organică coordonată cu serviciile secrete aliate. Am primit copii ale unor documente desecretizate de la OSS (Office Strategic Services, SUA, care mai târziu a devenit CIA, Agenția Centrală de Informații) și dosarele

de serviciu militar ale lui Don Tarcisio și Don Paolino. Aceste documente atestă în mod oficial că cei doi frați benedictini - în strânsă coordonare cu mănăstirea și cu municipalitatea din Subiaco (de unde provin mantourile și cărțile de identitate originale care urmau să fie autentificate în mod fals pentru a alimenta sistemul de "vocații târzii", conceput de abatele Caronti, chiar cel care i-a primit ca tineri în mănăstirea Sfântul Ioan din Parma) - au acționat ca adevărați agenți secreți pentru Aliați, Don Tarcisio, la Roma, ca șef al bandei Travertino, și Don Paolino, la Parma, ca șef al rețelei NEMO în teritoriile ocupate. Luigi și Maria au știut și au reușit să supravegheze și să protejeze totul cu mare curaj și discreție înțeleaptă, având mereu încredere în Isus. La urma urmei, ceea ce se întâmpla în casa lor era tocmai rodul matur al grijii lor părintești pentru copiii lor, în concordanță cu pregătirea care le fusese dată cu atâția ani înainte.

Un comportament concret și exemplar de grijă atentă inspirată de valorile Evangheliei a fost cel pus în aplicare în 1924 de Luigi, când au apărut chemările Domnului pentru cei doi fii ai săi, Filippo (părintele Tarcisio) și Cesare (părintele Paolino), independent și fără să știe unul de celălalt. În acel moment, vestea s-a răspândit printre prietenii și cunoscuții lui Luigi, care deținea o poziție importantă în Regatul Italiei și era o persoană autorizată și respectată pentru marele său echilibru. Sugestiile și sfaturile veneau de acasă că cei doi băieți ar trebui să fie trimiși la Gregorian: cu siguranță ar fi avut o carieră ecleziastică minunată: monsenior, episcop și așa mai departe. Luigi i-a adunat pe Filip și pe Cezar în jurul unei mese și, foarte simplu, le-a spus cam așa: "Ascultați, fiii mei, dacă intenționați să faceți carieră, sunt aici gata să vă ajut la universitate în ceea ce veți alege liber, dar dacă alegeți să deveniți preoți, trebuie să-mi promiteți că veți fi întotdeauna simpli preoți, pentru că chemarea lui Dumnezeu, dacă este autentică, este cu totul altceva decât un instrument de carieră". Acest mesaj a fost foarte clar, fiii l-au înțeles bine și, mai ales, nu și-au trădat niciodată promisiunea făcută tatălui lor.

Scrisorile de dragoste dintre cei doi și scrisorile către copiii lor, care au fost toate colectate și publicate, sunt dovezi importante ale comportamentului lui Luigi și al Mariei. Scrisorile de dragoste pe care și le-au schimbat marchează un parcurs de comuniune și armonie progresivă care poate fi reprezentat în termeni muzicali, începând cu acordarea instrumentelor lor, trecând printr-un timp de preludiu al iubirii lor, culminând cu o adevărată simfonie conjugală. Apoi există scrisori către copiii lor care atestă continuitatea grijii față de ei. Un exemplu notabil în profunzime este o scrisoare a Mariei către cei doi fii benedictini ai ei din mănăstirea Parma, datată 1926, ca răspuns la o scrisoare a lui Don Tarcisio și Don Paolino, care își exprimau dezamăgirea față de un comportament pe care îl considerau nu atât de consecvent ca exemplu de sfințenie dat de superiorii lor. Maria le-a răspuns într-o manieră clară și luminată: "Copiii mei, amintiți-vă că sunteți acolo pentru a vă sfinți pe voi înșivă, nu pentru a judeca sfințenia altora". Luigi și Maria cunoșteau bine valoarea scrisului, atât pentru a putea transmite în mod

complet și atent mesajul lor despre un anumit eveniment la un moment dat în istorie, cât și pentru a lăsa copiilor lor amintiri pe termen lung despre grija continuă a unității lor familiale, știind că aceasta va dăinui cu mult dincolo de viețile lor pământești respective. Se poate spune că au fost capabili să conceapă și să pună în aplicare un plan pe termen lung, punând în aplicare un model de familie care ar putea fi cu siguranță urmărit prin mijloace normale și care ar putea fi adaptat la diferite culturi și zone geografice. În acest sens, faptul istoric inovator este că s-au angajat ca și constructori și curatori atenți și permanenți ai unui model de unitate familială ghidată de Isus, capabilă să dialogheze cu toate celelalte unități familiale, chiar și cu cele foarte diferite de modelul lor, pentru a face accesibilă tuturor frumusețea oamenilor în dialog între ei și cu natura și pentru a putea înțelege pe deplin valoarea darului vieții. Luigi și Maria erau conștienți de faptul că omnia mutantur et cuncta novantur, că toate lucrurile se schimbă și că tocmai datorită acestor schimbări este posibil să reușim să le păstrăm valoarea inițială mereu reînnoită și ridicată. Provocarea lor de a se gândi să se vrea - și să se iubească - unii pe alții prin acea mică celulă care este familia, poate fi preluată și urmărită, pentru binele lumii viitoare, împreună cu hotărârea de a căuta cu umilință și de a reînnoi cu umilință în fiecare zi marea încredere în planul lui Isus. Ar trebui subliniat faptul că exemplul propunerii lor nu este doar disponibil, ci și ușor de utilizat.

Celula familiei lui Andrea și Patrizia, care au avut ocazia să preia cumva ștafeta lui Luigi și Maria și să povestească mai jos experiența lor, nu face decât să dovedească acest lucru câteva decenii mai târziu. Dar ceea ce Luigi și Maria au pus în practică merge atât de departe încât conturează o adevărată linie directoare, care se poate aplica oricui și care identifică drept cale generatoare de sfințenie, grija continuă și totală față de propria familie: unul dintre secretele esențiale pentru o viață fericită în lumea care va veni.

Povestea familiei noastre ... de la acoperiș în sus (Andrea Bicchiega e Patrizia Marchegiani)

Nu i-am cunoscut direct pe fericiții Luigi și Maria Beltrame Quattrocchi. Amândoi au murit când noi nu eram încă născuți. Ultima care a plecat a fost Maria, în 1965. Și totuși, putem afirma că ei au fost cei care ne-au încurajat, care ne-au dat un ultim imbold pentru a ajunge la Sacramentul Căsătoriei, prin fiica lor Enrichetta - acum și ea venerabilă - pe care o cunoșteam bine și pe care,

am avut binecuvântarea de a o avea ca domnișoară de onoare la nunta noastră.

Eu și Andreea suntem foarte diferiți, nu doar ca temperament, ci și ca pregătire, datorită drumurilor diferite pe care le-am parcurs înainte de a ne întâlni (eu am crescut la umbra clopotnițelor, mai ales a celor de la mănăstiri și schituri... Andreea, ei bine, să spunem puțin mai puțin) și din acest motiv, după ani de logodnă mai mult sau mai puțin furtunoasă (aveam nevoie de ceva timp până să ne apropiem și să ne armonizăm), ajunși în pragul căsătoriei, eu în special am fost cuprinsă de o mie de îndoieli și temeri. Atât de confuză, încât m-am trezit puțin blocată.

Așa că am mers împreună în pelerinaj la mormântul Beltrame Quattrocchi, fericiții cărora tatăl meu le era devotat (ținea mereu o mică fotografie cu ei în geantă), pentru a le cere lumină și discernământ. Și la întoarcerea din acel pelerinaj, cu un dram de îndrăzneală, am îndrăznit să batem la ușa apartamentului din Via Depretis, Roma, casa în care a locuit fericitul cuplu și unde locuia încă fiica lor cea mică, Enrichetta, care le transmitea și prelungea mesajul, mărturia și atmosfera lor. Cu Enrichetta, acea casă, așa cum fusese întotdeauna cu părinții ei, a continuat să fie extraordinar și necondiționat de deschisă pentru toată lumea. Împreună - mai ales - cu inima celor care au trăit acolo.

Acolo, în acel apartament, s-a impus evidentul: căsătoria este o cale spre sfințenie. Nu că nu am fi știut deja acest lucru înainte, bineînțeles. În teorie, în abstract, auzisem această afirmație reluată de zeci de ori la cateheză, la cursul premarital, în parohie. În practică, însă, acest adevăr, care deși "sună bine", "îmi plăcea", părea greu de realizat. Cum, de fapt, să îmbini absolutul lui Dumnezeu, primatul lui Dumnezeu, acel benedictin "numai Dumnezeu este suficient", "Quaerere Deum", "nimic de pus înaintea iubirii lui Dumnezeu" pe care îl gustasem puțin, datorită prietenilor mei călugări... cu viața agitată de familie? Și apoi - și mai dificil - cum aș fi putut să o fac cu un soț care avea foarte puțină experiență în acea sete monahală pentru absolut - pe care eu, pe de altă parte, o găseam atât de atractivă? Pe scurt, mi s-a părut că viața de cuplu, departe de a ne determina să ne centrăm existențele în jurul Unicumului, dimpotrivă, ar avea împrăștiată și dezarticulată în multitudinea de probleme, gânduri, angajamente, programe încălcate, din viața de zi cu zi a unei familii.

Mai ales astăzi. Mai ales într-un oraș haotic ca Roma.

În acea casă romană de pe Via Depretis, însă, era evident că "Marta și Maria" puteau coexista, se întrepătrundeau, se armonizau, fuzionau și se amestecau, fără nici o umbră de opoziție. Poate pentru că Enrichetta, acolo, în acel apartament, a continuat să dea viață la ceea ce Sfântul Ioan Paul al II-lea a spus despre mama sa, în ziua beatificării sale: "cu viața sa interioară profundă, într-o viață simplă și obișnuită, ea a privit spre acel unic centru din care își lua forța de coeziune".

Sau poate că, acolo, în toate, chiar și în cele mai banale și cotidiene (chiar și printre vesela, masa, bucătăria, obiectele de zi cu zi ale fericitei folosite încă de Enrichetta), se putea percepe profunzimea credinței cu care totul era privit și trăit. Până la vertij uneori, în conversațiile cu

Enrichetta. Poate a fost ceea ce Maria numea "fidelitatea în minim", care s-a manifestat în banalitatea acelei case, care a devenit un fel de reprezentare plastică a acesteia; sau poate că Enrichetta însăși a fost cea care ne-a forțat continuu să ne ridicăm privirea asupra lucrurilor, să le privim "de pe acoperiș" - un alt motto al spiritualității Beltrame Quattrocchi -, căutând punctul de vedere al lui Dumnezeu; poate că era naturalețea cu care, acolo, stând la aceeași masă, se trecea liniștit de la macaroane cu sos la Rozariul, pe care Enrichetta îl rostea cu o intensitate mistică; sau era acea primire familială caldă care îmbrățișa pe oricine intra în acel apartament și pe care nici măcar boala Enrichettei, chiar și în faza terminală, când era acum imobilizată la pat, nu reușea să o submineze câtuși de puțin. Am mai putut povesti despre cum Enrichetta știa să asculte profund, mult dincolo de cuvinte, semn al unui obicei bine stabilit în familie, și, acolo unde era nevoie (și la noi era!), știa să corecteze; sau poate că era vorba de fericitul fiat pe care Enrichetta îl mărturisea în toată viața ei de zi cu zi, care, de altfel, în acele zile, pentru ea, între bătrânețe și boală, era și ea destul de "slabă" (ne îndemna: "trebuie să avem un mare respect pentru evenimente, pentru că ori sunt voia lui Dumnezeu, ori sunt o permisiune", și ne spunea că atunci când o întrebau care era secretul sfințeniei părinților ei, ea răspundea că acesta consta pur și simplu în încercarea de a face voia lui Dumnezeu în toate). Pe scurt, nu puteam preciza mai exact motivul, dar dovezile erau acolo, și erau convingătoare: Dumnezeu și viața de zi cu zi, acolo, în acea casă, erau în totul profund întrepătrunse.

Atât de împletite încât ceea ce a scris Fericita Maria despre relația cu soțul ei în broșura "L'Ordito e trama" (broșură pe care, de altfel, am oferit-o ca o mărturie de nuntă), se poate spune și despre viața de zi cu zi a acestei familii cu Domnul:

"Vă dați seama că trama/bătătura este fir cu fir, în funcție de urzeală" Îți dai seama că el a fost la baza și suportul tuturor lucrurilor, inspirația oricărui bine, a oricărei activități, a oricărei dorințe".

După ce ne-am căsătorit, am vrut imediat să dăm familiei noastre plinătatea prin a avea copii. Dar, deși am efectuat toate examenele medicale la Policlinica Gemelli, unde ne-au asigurat că totul este în regulă pentru amândoi, copiii nu au sosit. Au trecut luni, apoi ani, dar nici măcar o umbră de sarcină. Între timp, însă, sfaturile și presiunile din partea prietenilor și colegilor au început să curgă: soluția pentru ei era una singură și la îndemână: inseminarea artificială.

Dar, din nou, chiar și în cazul acestei alegeri, exemplul familiei Beltrame Quattrocchi a revenit pentru a ne lumina și a ne arăta în mod decisiv o altă cale.

Știam foarte bine, de fapt, că Enrichetta noastră a putut fi acolo pentru a ne însoți la nuntă, deoarece părinții ei, cu aproape o sută de ani înainte (Enrichetta a murit la 98 de ani), au decis să nu o avorteze, în ciuda presiunilor puternice ale medicilor: sarcina Mariei, de fapt, era în mare pericol și, conform previziunilor clinice, dacă nu ar fi avortat cât mai repede posibil, ar fi fost o moarte practic sigură (au dat-o la 99 %) pentru amândoi. Pentru a salva "cel puțin" viața mamei, sarcina trebuia să fie întreruptă fără întârziere. Și, într-adevăr, fără nici o întârziere au fost, fericiții noștri. Dar, luând

hotărârea opusă, au încredințat totul Providenței. Știm foarte bine cum a decurs totul: sarcina a decurs bine pentru mamă și fiică, în ciuda momentelor de anxietate și neliniște; Enrichetta s-a născut sănătoasă și a trăit apoi aproape un secol alături de părinții ei, devenind sprijinul lor la bătrânețe.

În urma acestei mărturii, am maturizat decizia de a ne încredința și noi Providenței, fără a recurge la procrearea asistată medical. Și ne-am deschis la adopție.

De trei ani suntem părinții celui mai minunat copil pe care ni l-am fi putut dori vreodată, un copil minunat - acum în adolescență - care ne face inimile să debordeze de iubire în fiecare zi, care ne face să tremurăm de tandrețe, pe care cu siguranță nu l-am schimba niciodată, niciodată, pentru niciun alt copil din lume, fie el prinț, rege, împărat, geniu, ... sau chiar copil biologic. Un fiu care a înțeles pe deplin cuvântul lui Isus: "Cine primește pe unul dintre acești mici, pe mine mă primește" (Mc 9,30-37). Un cuvânt care, ca o promisiune, ne-a însoțit continuu, mai ales în etapele finale ale procesului de adopție.

În ceea ce privește creșterea și educarea copiilor lor, familia Beltrame Quattrocchi, pe lângă exemplul unei familii în care sfințenia fiecărui membru, părinte sau copil, se împletește și se explică cu cea a tuturor celorlalți, ne-a lăsat sute de pagini de sfaturi prețioase, prin scrierile Mariei ("apostolatul penelului", cum îl numea ea).

Cel mai puternic, cel mai tulburător îndemn care se desprinde, citindu-l, este acela de a privi totul, inclusiv pe copii (!), "de la acoperiș în sus", în lumina lui Dumnezeu, din perspectiva Lui, într-un orizont care nu este niciodată doar cel al vieții materiale - care mai devreme sau mai târziu se termină pentru toți, chiar și pentru ei -, ci al vieții veșnice. "Adevărata mamă este cea care crește copii pentru Viața adevărată", citim în introducerea la unul dintre textele sale (Maria Beltrame Quattrocchi, Vita coi figli, Coletti 1952).

Aceasta este o înțelepciune "veche", cu siguranță, dar care sună "nou" și "nemaiauzit" pentru noi astăzi, cu siguranță împotriva curentului: lumea, școlile, pedagogii, societatea și diverși profesioniști de educație duc la orice în îngrijirea copiilor, dar cu siguranță nu la asta! Pentru Maria, însă, era o chestiune atât de prioritară și de urgentă încât a mers atât de departe încât a ajuns să formuleze, în limbajul și stilul vremii, o astfel de rugăciune. Era 22 mai 1913, ziua primei împărtășanii a fiului ei cel mare, Filippo (Luigi și Maria Beltrame Quattrocchi, "Dialogando con i figli, - Lettere d'amore", volumul II, Città Nuova, 2007): "O, Dumnezeul meu, ferește acest suflet de necurăție, să nu fie niciodată profanat, cu contactul lumii; să rămână mereu așa, ca în această zi, ca până în această zi, Dumnezeul meu... Mai degrabă ia-l înapoi înainte ca el să te trădeze; mai degrabă pierde-l pe pământ, pentru a-l regăsi în ceruri".

Noi doi, pe de altă parte, în ritmul frenetic al vieții de zi cu zi, printre miile de urgențe care strigă de peste tot (termene, serviciu, școală, pediatru, cumpărături, logoped, piscină, teme, pian), riscăm continuu să pierdem această privire "cu acoperișul în sus", deși știm cât de multă pace se găsește și cum totul revine la locul lui, atunci când esențialul este pe primul loc. Familia Beltrame

Quattrocchi, pentru a-și aminti, de asemenea, cine era centrul vieții lor cotidiene, a atârnat în mijlocul peretelui sufrageriei o imagine dominantă a Inimii Sfinte a lui Isus, "adevăratul stăpân al casei". Urmând exemplul lor, și noi - care avem mult mai multă nevoie de a fi chemați la această Memorie! - am vrut să amplasăm, în bucătăria noastră, o imagine mare a lui Hristos, creată de părintele Rupnik.

Din când în când, ne place să ascultăm din nou de pe YouTube vocea caldă și puternică a Enrichettei, care, de pe una dintre înregistrările întâlnirilor pe care le-a avut cu familiile, ne întreabă: "Mă adresez acum mamelor. Tu faci asta? Aveți grijă să vă faceți copiii să se gândească mereu la ceilalți, precum și la Dumnezeu și la Sfânta Fecioară? O, dacă fiecare mamă s-ar gândi la viața duhovnicească a copilului ei, pe care nu a avut-o ca fiind a ei, ci a primit-o cu împrumut de la Providența lui Dumnezeu, dacă s-ar gândi la acest copil pe care îl are cu împrumut și pentru care trebuie să dea socoteală lui Dumnezeu în Ziua Judecării de Apoi, dacă această mamă s-ar gândi la viața duhovnicească a copilului ei [...], dacă fiecare mamă (și fiecare tată!) s-a gândit la copilul ei așa cum se gândește la sănătatea lui, cum se gândește la toate "trucurile", aș zice, pentru ca el să crească sănătos, să fie bine pregătit pentru viață (piscină, sală de sport, medicamente, și mare, și munte)! Tot ceea ce se poate da este dat, dar oare toată această atenție este acordată de fapt formării spiritului?".

A privi un copil "de la cap la coadă" înseamnă, de asemenea, a realiza că el nu este proprietatea noastră, ci că îi aparține lui Dumnezeu, chiar înainte de a ne aparține nouă, cărora doar ne-a fost încredințat. Faptul că Robert nu este "al nostru", ci în primul rând "al Lui", că este într-adevăr un Dar, a fost destul de ușor de înțeles pentru noi, poate tocmai ca părinți adoptivi.

Iar conștientizarea Darului primit generează bucurie și recunoștință.

Din momentul în care l-am întâlnit pentru prima dată (avea puțin peste șapte ani, acum are unsprezece ani) am fost literalmente copleșiți de un tsunami de bucurie care încă nu se oprește. De la sosirea lui Robert, au fost momente continue de emoție, uimire și recunoștință: a noastră, de recunoștință, față de Dumnezeu, pentru existența lui, pentru că ne-a fost dăruit (și, de asemenea, incredibil de bine păstrată în inima de către Domnul, în ciuda ororilor pe care le-a văzut și prin care a trecut în primii ani.). Dar și recunoștința sa, a lui Robert, pe care, de nenumărate ori, încă de la prima întâlnire, de când nu putea pronunța nici măcar un cuvânt în italiană, a făcut totuși un efort să o exprime. Mulțumea pentru orice, pentru tot ce era evident, chiar și pentru cele mai banale lucruri de zi cu zi: "mulțumesc, mamă, că mi-ai făcut duș!"; "mulțumesc că m-ai luat în brațe!"; "cum aș putea trăi vreodată fără o mamă și un tată?". Iar apoi, când a început să scrie cu școala, niște mici areoplane de hârtie cu mesaje de iubire fără gramatică planau tot timpul deasupra capetelor noastre. Alteori, ne emoționa în timp ce arăta fericit și mândru cămăruța lui micuță vreunui mic prieten care venea în vizită: "Uite! Vezi cât de bogat sunt? Am propriul meu pat!". Sau a fost rândul cămării cu câteva gustări pentru a arăta: "uite câte lucruri bune pot mânca!". A emoționat pe toată lumea când,

încă cu actele de adopție în derulare, a aprins o lumânare în biserică și, în limba lui, s-a rugat ca noi să rămânem mama și tatăl lui pentru totdeauna. Dar el o repetă în mii de feluri: "nu există nimic mai frumos decât să ai o mamă și un tată". Apoi, de obicei, adaugă: "și bunica", pentru că ea locuiește cu noi și este îndrăgostită de el mai mult decât noi.

Nu a trecut mult timp de când fiul nostru ne-a povestit că prima dată când a primit un sărut de la noi nu a înțeles ce făceam, pentru că, ne-a dezvăluit el: "Nu știam ce este un sărut. Nimeni nu-mi mai dăduse unul până atunci". Evident, apoi, cu un astfel de copil este un continuum practic neîntrerupt de pupături și îmbrățișări, cu scuza că trebuie să le recuperăm și pe cele pe care nu le-am putut schimba în primii șapte ani!

Uimirea lui recunoscătoare în fața tuturor lucrurilor, și mai ales în fața noastră, a rupt vălul de evidență cu care suntem obișnuiți să privim realitatea și ne-a învățat să mulțumim, împreună cu el, nu numai pentru prezența lui, ci și pentru existența familiei noastre. Dezordonată, plină de defecte, plină de tensiuni și frământări, dar frumoasă, doar pentru că este.

Trebuie să ai, însă, un pic din ochii lui ca să-ți dai seama de asta!

